

УКРАЇНА

(19) UA (11) 24548 (13) U
(51) МПК (2006)
A01K 61/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ВГОДОВАНOSTІ ВЕСЛОНОСА

1

2

(21) u200613540

(22) 20.12.2006

(24) 10.07.2007

(46) 10.07.2007, Бюл. № 10, 2007 р.

(72) Шерман Ісаак Михайлович, Шевченко Віктор
Юрійович, Іванов Володимир Олександрович(73) ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ(57) Спосіб визначення вгодованості веслоноса,
що передбачає визначення співвідношення ліній-них розмірів довжини, який відрізняється тим, що
як показник довжини тіла використовується різни-
ця між довжиною тіла і довжиною роstrума, а ве-
личина коефіцієнта вгодованості визначається за
формулою:

$$K_b = P / (L - l)^3 \times 100,$$

де K_b - коефіцієнт вгодованості веслоноса, P - жи-
ва маса веслоноса, L - мала довжина веслоноса, l
- довжина роstrума веслоноса.Корисна модель відноситься до іхтіології може
бути використана в рибництві.Відомий спосіб визначення вгодованості риб
за коефіцієнтом Кларка [1]. Суть способу полягає в
тому, що вгодованість риб визначають за співвід-
ношенням їх лінійних масових розмірів за форму-
лою:

$$K_b = P / L^3 \times 100,$$

де P - маса риби, г., L - довжина тіла до кінця лускового покриву.Недоліком цього способу є те, що він не дає
можливості прижиттєво встановити вгодованість,
так як для визначення маси нутрощів необхідно
забити об'єкт.Відомий також спосіб прижиттєвого визначен-
ня вгодованості риб [2] за коефіцієнтом Фултона
(Фіг.2):

$$K_b = P / L^3 \times 100,$$

де K_b - коефіцієнт вгодованості риб, P - маса риби, L^3 - мала довжина риби.Цей спосіб дозволяє визначати вгодованість у
типових за будовою риб. У риб із специфічною
будовою тіла, наприклад веслоноса, даний спосіб
не дає точно оцінити їх вгодованість. Це пов'язане
з тим, що роstrум веслоноса сильно видовжений
(1/3 довжини тіла), має хрящову структуру і суттє-
во не впливає на процеси метаболізму.Задача корисної моделі - поліпшення точності
визначення вгодованості веслоноса.Зазначена задача вирішується тим, що у якос-
ті показника довжини тіла використовується різни-ця між довжиною тіла і довжиною роstrума, а ве-
личина коефіцієнта вгодованості визначається за
формулою:

$$K_b = P / (L - l)^3 \times 100,$$

де K_b - коефіцієнт вгодованості веслоноса, P - жива маса веслоноса, L - мала довжина веслоноса, l - довжина роstrуму веслоноса.Істотна відмінність пропонованого способу в
порівнянні з прототипом полягає в тому, що у яко-
сті показника довжини тіла використовується різ-
ниця між довжиною тіла і довжиною роstrума.Для реалізації заявляемого способу були про-
ведені виміри сеголетки і плідників веслоноса і
товстолобика та розраховані коефіцієнти вгодова-
ності риб (таблиця).

Таблиця

Порівняльна оцінка параметру
коефіцієнта в вгодованості риб з різною будовою тіла

Вікова група	Прототип		Заявляемый спосіб	
	жива маса товсто- лобика, г	коефіцієнт вгодовано- сті товсто- лобика	жива маса весло- носа, г	коефі- цієнт вго- дованості веслоно- са
Сеголетка в іком до 1 року	240,71	0,22	240,71	1,36
Дорослі в іком 1 рік і більше	15300	0,95	15300	2,28

(13) U

(11) 24548

(19) UA

Дані таблиці свідчать про те, що показник вгодованості визначений за заявляємим способом при однаковій живій масі риб, значно вищий ніж за прототипом: у сеголеток - у 6 разів, у дорослих особин - у 2,4 рази.

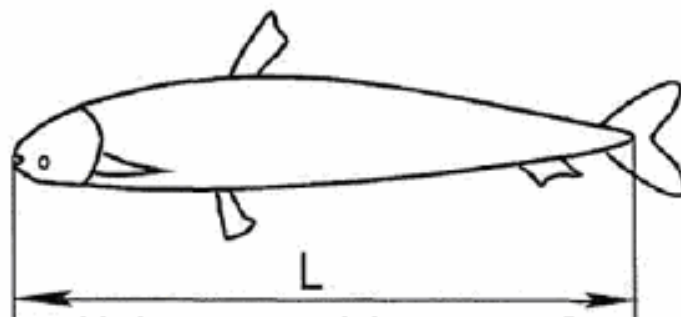
Таким чином, запропонований спосіб визначення вгодованості веслоноса порівняно з існуючим є ефективнішим, так як дозволяє точніше визначати параметри коефіцієнта. Даний коефіцієнт

може бути використаний для визначення вгодованості у риб з аналогічною будовою тіла.

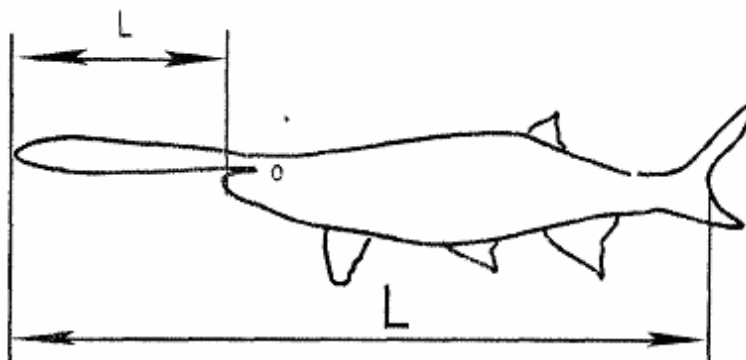
Джерела інформації:

1. Правдин И.Ф. Руководство по изучению рыб. -М.: Пищевая промышленность, 1966 -375с.

2. Виноградов В.К., Ерохина Л.В., Мельченков Е.А. Биологические основы разведения и выращивания веслоноса *Polhyodon spathula* (Walbaum).-ФГНУ „Роситнформагротех”, 2003 - 344с.

Фіг.1 схема вимірів товстолобика

Фіг.2. Схема вимірів веслоноса